

Dat izhaja od oktobra 1947
kot tedenik — Od 1. januarja 1958 kot poltednik — Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko, in sicer ob ponedeljkih, sredah in sobotah

GLAS

G L A S I L O S O C I A L I S T I C N E Z V E Z E D E L O V N E G A L J U D S T V A Z A G O R E N J S K O

Osrednja proslava ob dnevu borca na Vodiški planini

„Partizanski dom je tudi spomenik“

Okrog 8 tisoč ljudi, med njimi več kot polovica bivših borcev, je v četrtek prisostvovalo proslavi dneva borca na Vodiški planini in otvoritvi novega partizanskega doma

Vodice, 5. julija — Včeraj je bila na Vodiški planini v osrčju Jelovice, kjer je bila pred 22 leti ustanovljena in zaprisežena jelovška četa, osrednja gorenjska proslava ob dnevu borca in hkrati otvoritev novega PARTIZANSKEGA DOMA.

Kolone avtobusov, osebnih avtomobilov in motornih koles s škojeloške, radovljiske in bohinjske strani, so se okrog 8 ure prileče stekati ob novem domu, tako da je bilo na proslavnem prostoru kmalu vse polno ljudi. Točno ob 10. uri je mešani pevski zbor »Franceta Prešernega« iz Kranja zapel »Internacionalo«, potem pa je udeležence proslave pozdravil predsednik pripravljalnega odbora za to proslavo in član predsedstva ZZB okraja Ljubljane IVAN BERTONCELJ. Na kratko je govoril o pomembnih bojih v času narodnoosvobodilne vojne v jelovških gozdrovih, potem pa je prepustil besedo zveznemu podsekretarju za industrijo VINKU HAFNERJU. Poudaril je, da je bila Gorenjska in kraj, kjer danes stoji nov partizanski dom, žarišče vstaje in borb, saj sta se tu rodila jelovška četa in Cankarjev bataljon. »Vsemu gorenjskemu prebivalstvu so bili jelovški partizani v težkih dneh velika moralna opora, ki so jo izkoristili na ta način, da se sovražniku niso puštili zaslužniti,« je v nadaljevanju svojega govora dejal tovarš Hafner. »Za nami je težka pot izgradnje dežele, pred nami pa novo obdobje, nič manj pomembno od prejšnjega. Tako kot smo dnes, moramo tudi v prihodnjem delovnem obdobju sodelovati.«

400 avtomobilov v Podvinu

PODVIN, 5. julija — Na včerajšnjem pikniku gorenjskih delavcev, ki sta ga pripravila kolektiva tovarne Emona in gostinskega podjetja Podvin, je bilo zelo živahno. Na parkirišču je bilo prek 400 avtomobilov, mnogi so se pripravili tudi z motornimi kolesi in mopedi, bližnjim pa so prišli kar

V goetišču v Podvinu je tudi si cer vedno dovolj gostov in je več del prenocočnih zmogljivosti oddan. Za čas glavne sezone od 10. julija naprej so rezervirana vsa prenocočica.

Na proslavi dneva borca na Vodiški planini je govoril zvezni podsekretar za industrijo VINKO HAFNER

vati vsi, zato pustimo govorice, da smo udeležence NOB pustili ob strani. Vsak izmed nas mora najti ustrezeno mesto v našem družbenem razvoju, svoj zgled pa naj pri tem dajo prav bivši borci. — Svoj govor je Vinko Hafner zaključil z besedami: »Današnji praznik ni samo srečanje nekdajnih borcev, ampak je to praznik svobodnih ljudi naše socialistične domovine. Vsi, ki smo doživeli vojno, vemo, kaj ta beseda pomeni, zato si ne želimo ne takšne ne drugačne vojne, pravljeni pa smo se boriti za mir in za svobodo vseh narodov.«

Med govorom zveznega podsekretarja sta Jelovico preletela športna letala alpskega letalskega centra iz Lesc. Potem so pevci iz Kranja in Krope ter godba na pihala in recitatorja kranjske Svobode izvajali kulturni program, slavje pa se je v lepem sončnem vremenu nadaljevalo do poznega popoldneva. V prijetnem razpoloženju, za katerega so poskrbeli tudi Veseli planšarji, so se spet srečali tovarisi iz forb in obujali spomine na težke vojne dni.

• Udeleženci proslave so si ogledali tudi novi PARTIZANSKI DOM, ki bo predvsem

služil kot okrevallišče in planinska postojanka nekdajnih borcev, razen tega pa bo tudi spomenik naše revolucije, kot je v svojem govoru poudaril tovarš Bertoncelj. — J. Z.

KRANJ — SOBOTA — DNE 6. JULIJA 1963
LETO XVI. — ST. 78 — CENA 20 DINARJEV

Ustanovitelj: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja časopisno podjetje »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor — Glavni ured. Slavko Beznik — Odgovorni urednik Gregor Kocijan

Partizansko slavje v Lomu

Tržič — Občinska proslava dneva borca je bila v četrtek v znani partizanski vasi Lomu, kamor je iz Tržiča že v sredo zvečer odšla posebna patrulja 30 nekdajnih borcev, nekaj tabornikov in nekaj Lomljjanov. Patrulja je prek Slapu in Loma na Botarje, kjer so nekdajne partizane sprejeli tamkajšnji prebivavci, vodil komandir Tone Stritih. Zvečer so pri Tiču (lomska kmetija, ki leži najvišje v bregu) zakurili kres, ob katerem so taborniki, Tržičani in domačini zapeli nekaj partizanskih pesmi.

V četrtek ob 5. uri zjutraj je patruljo napadel mladinski odred predvojaške vzgoje in se z njim simbolično spopadel. Dve uri kasneje so v Lom pričeli prihajati Tržičani in okoličani. Do 10. ure, ko jih je pozdravil predsednik krajne organizacije ZB Janez Gabrc, se jih je zbralo že več kot 500. Po slavnostnem govoru predsednika Zveze združenj borcev občine Tržič Franca Jagodica o pomenu praznika dneva borca je domača kulturno - umetniško društvo izvajalo kratek kulturni program, ki mu je sledila zabava. — Z.

Komunalni skupnosti socialnega zavarovanja od januarja do maja

Vzroki primanjkljaja in presežka

Povprečno je vsak delavec Železarne porabil 40 tisočakov za zdravstveno varstvo — Dobre strani novih določil v pogodbah z zdravstvenimi domovi

Komunalni skupnosti socialnega zavarovanja Kranj in Jesenice sta zaključili obračune prvih petih mesecov leta 1963: prva z večjim presežkom, druga pa z večjim primanjkljajem. Na podlagi podatkov o dohodkih in izdatkih od januarja do maja je težko določenje opredeliti vzroke takega ali drugačnega stanja. Mogoče pa je opozoriti na nekatere dobre in slabe strani gospodarjenja sredstv v skladih zdravstvenega zavarovanja, za kar naj nam poslužijo podatki komunalnih zavodov za socialno zavarovanje Jesenice in Kranj.

V predračunu sklada za zdravstveno zavarovanje jeseniške komunalne skupnosti je predvide-

tih mesecih se je v sklad natekelo 483.677.728 dinarjev, izdatkov pa je bilo za 537.261.779 dinarjev; primanjkljaj je torej 54.548.069 dinarjev. Od tega je nekaj manj kot 4 milijone dinarjev primanjkljaj na območju radovljiske občine, ostalo pa odpade na Jesenško področje. Posebno visoki so bili stroški zdravljenja v bolnicah (prek 156 milijonov), za ambulantne storitve (91 milijonov), za zdravila (53 milijonov) itd. Razen izdatkov za bolnice presenečajo posebno stroški za zdravila.

KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE JESENICE, njegov upravni odbor, skupščinski odbori in skupščina komunalne skupnosti so probleme sklada za zdravstveno zavarovanje pogosto skrbno in temeljito obravnavali. S temi vprašanji so bili seznanjeni občinski organi, zdravstveni delavci, gospodarske organizacije (samoupravni organi, družbeno-politične organizacije) in prek njih skoraj vse

Nadaljevanje
na 2. strani

Tovorna žičница na Komno

Predvideno je, naj bi čez dober mesec začeli graditi povorno žičnico na Komno, Speljana bo od Savice do doha na Komno in bo služila njegovemu preskrbovanju. Poznane jo bodo preuredili tudi za osebni promet. Investitor bo Planiško društvo Ljubljana-Matica, ki je najel kredit prek občinske skupščine Radovljica. — M.

S seje občinske skupščine Tržič

Otroško varstvo v rokah stanovanjske skupnosti

TRŽIČ, 5. julija — Popoldne je bila tu tretja skupna seja občinske skupščine. Najprej je bilo na dnevnu redu razpravljanje o dva-kratnem povečanju amortizacijske stopnje za rešilne automobile, ker so ti pri zdravstvenem domu Tržič v že zelo slabem stanju, razen tega pa vsak izmed njih prevozi letno več kot 30.000 km. Tako bo ZD Tržič nabavil nova vozila, brž ko bodo sedanja amortizirana.

Zivahnata razprava se je razvila ob četrti točki dnevnega reda, ko so odborniki razpravljali o spremembah občinskega družbenega plana za letošnje leto, tako da bi

6.111.000 dinarjev, ki so bili v družbenem planu namenjeni za investicije kmetijstva, namenili za vpis obveznic za turistično posojilo, ki ga je občinska skupščina najela pri splošni gospodarski banki. Odborniki so predlog sprejeli s pogojem, da bo kasneje sredstva za izgradnjo hlevov moč dobiti iz kmetijskega sklada.

Oddelek za gospodarstvo občinske skupščine je predlagal odbornikom, naj zaradi ugodnih pogojev in velikega števila nujnih prešenj (246) potrdijo pogodbeni odkup desetih stanovanj v petih stanovanjskih blokih, ki jih bodo zgradili v Bistriči. Izgradnja novih stanovanj bo veljala nekaj manj kot 36 m-

iličnih dinarjev, z gradnjo pa bodo pričeli takoj.

V nadaljevanju seje so člani skupščine sprejeli sklep o predaji tržičkega kopališča v upravljanje telesnovzgojnemu društvu in o ukinitvi vzgojno-varstvene ustanove kot samostojne organizacije. Delo tega zavoda bodo v bodoče prevzeme tri tržičke stanovanjske skupnosti, ki bodo za svoje potrebe izkoristile zavod varstveni in pedagoški kader, tako da bo vsaka stanovanjska skupnost imela vsaj enega strokovnjaka.

Občinska skupščina Tržič je prevezela pokroviteljstvo nad praznovanjem 80-letnice obstoja tržičkega gasovskega društva. — J. Z.

Osrednja gorenjska proslava dneva borca je bila v četrtek na Vodiški planini, kjer se je zbralo okrog 8 tisoč ljudi. Udeležencem zborovanja je govoril zvezni podsekretar za industrijo VINKO HAFNER, potem pa so nedaleč od kraja, kjer je bila pred 22 leti ustanovljena jelovška četa, odprli nov PARTIZANSKI DOM, ki bo postal okrevallišče za nekdajne borce.

TE DNI PO SVETU

PROSLAVA NA TJENTIŠTU
Na Dan borca je bil na Tjentistu velik miting, s katerim se je začela proslava 20. obletnice legendarne bitke na Sutjeski. Na mitingu je govoril podpredsednik republike Alešander Ranković.

ALZIRIJA PROSLAVLJA NEODVISNOST

5. julij alžirska ljudstvo proslavlja kot dan FLN — letos je to prva obletnica neodvisnosti. Med 60 delegacijami, ki se bodo udeležile praznovanja, je tudi jugoslovanska.

DE GAULLE

V ZAHODNI NEMCIJ

Včeraj je dopotoval na uradni obisk v Zahodno Nemčijo francoski predsednik De Gaulle in se že sestal s kanclerjem Adenauerjem. Razgovarjala sta se o nedavnem Kennedyjevem obisku, o odnosih med Zahodom in Vzhodom, o nemškem vprašanju in o splošnem položaju v Evropi.

ZATRT UPOR V IRAKU

Bagdadski radio je poročal, da sta iraška nacionalna garda in policija v sredo zatrl upor v vojaškem taborišču v bližini Bagdada. Poročali so, da je bil to spokus zarote imperialistov in komunistov, boj pa je trajal le pol ure.

LOPEZ MATEOS — KANDIDAT ZA NOBELA

Mednarodna ameriška organizacija je predlagala mehiškega predsednika Adolfa Lopeza Mateosa za Nobelovo nagrado za mir.

U TANT V BOLGARIJI

V četrtek je na povabilo bolgarske vlade prispel v Sofijo generalni sekretar OZN U Tant. Danes bo odpotoval. Razgovarjal se je z najvišjimi političnimi voditelji in si ogledal nekatere bolgarske kraje.

NESREČE

TRAKTOR S PRIKOLICO

Zaneslo s ceste
V sredo ob 13.40 je na cesti II. reda na Zg. Jezerskem na ostem zavodu traktor s prikolico KR 18-44 (voznik Ludvik Fon) močno zavrl. Zaradi tega ga je zaneslo s ceste in je dresel približno 10 m in se ustavil na drugi cesti, ki poveče proti Jezerskem. Materialna škoda na vozilu je ocenjena na okoli 300.000 dinarjev.

TRAKTORIST BREZ VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

Na cesti III. reda Kranj-Golnik je v sredo ob 16.45 vozil 17-letni Janez Ažman s traktorjem KR 22-36 in ni imel vozniškega dovoljenja. V vasi Mlaka je prehitel kolesarko Milko Bohinc v trenutku, ko mu je nasproti prihajal osebni avtomobil. Zaradi nepravilnega prehitevanja, ozke ceste, naložene priklice s senom in neizpravnim traktorjem, je zadel kolesarko, ki se je težje telesno poškodovala (udarec v tlinik in desni kolik) in so jo takoj odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Voznik je po nezgodbi odpeljal dalje. Kameje s mu varnostni organi odvezeli evidentne tablice vozila.

REZAL JE OVINEK

V četrtek ob 18. uri je na cesti III. reda v vasi Britof pri Kranju trčel z motornim kolesom KR 11-195 (voznik Ivan Martinjak) v osebni avtomobil LJ 67-07 (voznik Franc Perne). Osebni avtomobil je vozil iz smere Britof proti Kocri in rezal levi ovinek. Pri trčenju, ki je terjalo okrog 100.000 din škode, sta se oba vozilna lažje poškodovala. Voznik osebnega avtomobila je bil odpeljan na odvzem krvi, ker je kazal znake videnosti.

TRČIL V ZAVIJAJOCI AUTOMOBIL

Na cesti I. reda pri Podvinu je v četrtek popoldne trčel osebni avtomobil LJ 112-38 (voznik Stanislav Božič) v tovorni avtomobil LJ 116-86, ki ga je vozil Andrej Rape. Oba sta vozila iz Kranja proti Bledu. Tovornjak je zavjal na levo, za njim vozeči osebni avtomobil pa ga je hotel prehiteti, zaradi česar sta trčila. Na obeh vozilih je ocenjena škoda na okoli 125.000 dinarjev.

Vreme

VREMENSKA SLIKA

Meja med toplim in hladnim zrakom se je v teh dneh zadrževala nad Alpami. Nad sredino in zahodno Evropo se je pričelo področje visokega zračnega pritiska še nekoliko krepite.

NAPOVED ZA DANES IN JUTRI

Predvajalo bo se pretežno sončno in toplo vreme. V popolnem urah pa je še nagnjenje v krajenvim nevihtram oziroma ploham.

STANJE VREMENA V PETEK OB 13. URI

Ljubljana 26 stopinj; Planica 20; Lesce-Bled 24 stopinj, zračni pritisak 1017 milibarov, pritisek je ustavljen; Jezersko 20 stopinj in Kredarica-Triglav 6 stopinj Celzija.

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

V teh dneh se je nemara začela pomorja velika bitka za Nemčijo. Trije veliki, ki so si v zaporedju podajali kljuko na nemškem ozemlju, so potrdili, kako resno je razdeljena Nemčija povezana s svetovno napetostjo in poskočila skupnost, ki brez nemške gospodarske in vojaške podpore ne bi imela nobene osnove. Hruščov je sicer v Vzhodni Berlini prisel zaradi opravkov, ki jih ima s Kitajci, zato pa je obisk francoskega predsednika de Gaulla tem bolj

kanclerjem Adenauerjem odhaja iz renške vladne palače zadnjega človeka, ki je stal čvrsto na francoskem evropskem zemljevidu. De Gaulu je postalno jasno, da bi od ameriškega vpliva neodvisna in samostojna Evropa, ki jo snuje,

pet raznih ministrov. To je brez dvoma najmočnejša posadka, ki se je kdaj izkrala v nemškem glavnem mestu. Celo lansko jesen, ko je francoski general krizem prehodil Zahodno Nemčijo, ni imel s seboj tako močnega spremstva.

V Bonnu gre sedaj za navzkrije hotenj, Francouzi se več ne marajo sami zadovoljni z besedami o nemško-francoskem sodelovanju temveč želijo, da bi Nemci z dejavnimi izpolnjevali obveznosti iz dvostranske pogodbe, ki so jo s takšnim navdušenjem podpisali. Francouzi potrdila zvestobe ne vidijo v stopečanju na mestu, temveč v hitri hoji naprej. To pa bi Nemci še bolj oddaljilo od Američanov, ki pri urejanju svetovnih razmer neprimerno ved pomenijo, kot sičer prizadeven in komolčarski general. Za Nemce bi bilo seveda sedaj najboljše, da bi dvojna zvezda obvisela v zraku. Zato tudi skušajo zadržati Francoze v mamilu verbalne zvestobe. Videti je, da nemški kamni po Kennedyjevem obisku neprimerni počasneje od francoskih. Najbrž bo tudi de Gaulle spoznal, da jih bo težko naravnati. — Zdravko Tomajec

duše. Pustimo dva močnejša nasprotnika, ki sta pred de Gaullem obiskala Nemčijo, Kennedyja in Hruščeva, pri miru in se ne spuščajo v plamen hladne vojne, pač pa jo venomer boj nagovarjača za oporo v »srečni atlantski zvezci«, ki počasi razpada zaradi trenja med Francouzi in Američani. Oboji, Američani in Francouzi, želijo imeti Nemce na svoji strani. Da je nemška pristnost na eni in drugi strani važna postavka, govorijo navzkrižna potovanja v obe Nemčiji. Najprej je prišel ameriški predsednik Kennedy nagovarjal kanclerja v palajočem Schaumburgu za svoj načrt »Grand Design« neke vrste atlanti-

postała prazna, domišljava in neuresničiva utopija, če bi se je odrekli Nemci.

Videti je, da ta nevarnost prihaja počasi francoskemu generalu do možgan. Zakaj izkupiček ameriškega predsednika Kennedyja je dober in izgledi za postopni prehod Nemcev na ameriško stran so skoraj na dlani. Novi kancler Erhard, ki bo v jeseni zamenjal postaranega Konrada, je bolj ameriški človek in na gospodarskem popršču nasprotnik francoske evropske gospodarske ozkosti in za-

prtosti.

Kako zelo pomemben bo sedanji

dovogovor na Renu izpričuje tudi

dejstvo, da je general de Gaulle

pripeljal s seboj polne vagona mi-

General de Gaulle

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Problematika stanovanjskega sklada občine Kranj

Pot do stanovanja

V letošnjem letu bo v kranjski občini dograjeno skoraj petsto novih stanovanj, od tega jih bodo 120 zgradili zasebni graditelji. V letu 1961 smo v kranjski občini dobili 385 novih stanovanj, lansko leto pa 449. V tej gradbeni sezoni pri investiranju gradnje prvič nastopata dve novosti: prva je ta, da velik del stanovanj gradiljo gradbene podjetja neposredno za prodajo, druga pa je pravilnik o namenskem varčevanju, ki omogoča, da si katerikoli občan zagotovi stanovanje.

■ Stanovanjski sklad občine Kranj naj bi imel v letošnjem letu predvidoma 812 milijonov dinarjev dohodkov, 507 milijonov dinarjev pa pričakujejo predvsem kot udeležbo gospodarskih organizacij, zavodov in posameznih koristnikov stanovanj. Razen dograditev omenjenega števila stanovanj (v lanskem letu je bila začeta gradnja 507 stanovanj) naj bi s tem denarjem začeli graditi 505 stanovanj, ki bodo dograjena v večini naslednje leto.

■ Kot že rečeno, letos gradbena podjetja prvič sama razpolagojo s stanovanji. Prvi tak stanovanjski blok je bil dograjen januarja letos. Bistvene razlike med gradnjivo stanovanji, katerih investitor je stanovanjski sklad, in stanovanji, s katerimi bodo razpolagala gradbena podjetja same (v Kranju sta to trenutno podjetji Gradis in Projekt) ni toliko pri načinu finansiranja kot pri samih pripravah na gradnjo. V tem primeru namreč vso odgovornost za dobro izbiro projekta, kvalitetno izvedbo in ostalo pravzame izvajavec del. Tako je tudi neposredno odgovoren pred kupcem stanovanja izvajavec sicer tudi v primeru, ko je investitor stanovanjski sklad, odgovarja pri morebitnih reklamacijah, vendar je njegova odgovornost spriča daljše poti prek posrednika nekoliko bolj zameglenia.

■ Razen stanovanj za prodajo je v gradnji okoli 100 stanovanj za tiste pravilce, ki nimajo možnosti, da bi si pridobili stanovanje s pomočjo gospodarske organizacije ali druge delovne skupnosti, nekaj stanovanjskih objektov pa investirajo nekatere kranjske gospodarske organizacije same. V vseh primerih bodoči lastniki stanovanj najema posojila pri stanovanjskem skladu. Najemanje posojila se odvija po načelu, da industrijska podjetja prispevajo kot soudeležbo polovico vrednosti stanovanja, trgovska, gostinska, obrtva in komunalna podjetja 30 odstotkov, zavodi (solstvo, zdravstvo, kultura, prosveta, vsestvari) in druge nepravilne organizacije pa 20 odstotkov. Tako je predviden družbeni plan za leto 1963. ■

■ Pravila sklada omogočajo, da si stanovanje zagotovijo tudi zasebniki sami. Njihova sodeluzeba ob vselitvi v stanovanje naj bi znašala do tretjine vrednosti stanovanja. (Večina stanovanj velja med 3 milijoni 200 tisoč in 4 milijoni in pol.) Primerov, v katerih bi posamezni koristniki vplačali celo tretjino, je malo, več pa je takih, v katerih polovico obveznosti poravnava gospodarska organizacija. Ostali del posojila stanovanjskega sklada se odplačuje z najemnino, ki je za okoli 1000 din višja kot običajna najemnina.

■ Ker tretjina vrednosti stanovanja ni majhna vsota, je UO stanovanjskega sklada letošnjo pomlad sprejel pravilnik o namenskem varčevanju za pridobitev pravice do posojila za nakup stanovanja, v katerega se lahko vključijo vsi zaposleni. Pogodbu o varčevanju naj bi se sklepale za pet let, lahko pa tudi za krajšo dobo, vendar ne za manj kot za dve leti. Pri petletni dobi odplačevanja je najmanjša udeležba lastnih sredstev za pridobitev pravice do posojila četrtna vrednost stanovanja. Udeležba je lahko tudi manjša, če organizacija, kjer je varčevavec zaposlen, da skladu ustrezno posojilo. Ko varčevavec izpolni svoje obveznosti, mu sklad izroči stanovanje. — S. M.

■ Razen stanovanj za prodajo je v gradnji okoli 100 stanovanj za tiste pravilce, ki nimajo možnosti, da bi si pridobili stanovanje s pomočjo gospodarske organizacije ali druge delovne skupnosti, nekaj stanovanjskih objektov pa investirajo nekatere kranjske gospodarske organizacije same. V vseh primerih bodoči lastniki stanovanj najema posojila pri stanovanjskem skladu. Najemanje posojila se odvija po načelu, da industrijska podjetja prispevajo kot soudeležbo polovico vrednosti stanovanja, trgovska, gostinska, obrtva in komunalna podjetja 30 odstotkov, zavodi (solstvo, zdravstvo, kultura, prosveta, vsestvari) in druge nepravilne organizacije pa 20 odstotkov. Tako je predviden družbeni plan za leto 1963. ■

■ Pravila sklada omogočajo, da si stanovanje zagotovijo tudi zasebniki sami. Njihova sodeluzeba ob vselitvi v stanovanje naj bi znašala do tretjine vrednosti stanovanja. (Večina stanovanj velja med 3 milijoni 200 tisoč in 4 milijoni in pol.) Primerov, v katerih bi posamezni koristniki vplačali celo tretjino, je malo, več pa je takih, v katerih polovico obveznosti poravnava gospodarska organizacija. Ostali del posojila stanovanjskega sklada se odplačuje z najemnino, ki je za okoli 1000 din višja kot običajna najemnina.

■ Ker tretjina vrednosti stanovanja ni majhna vsota, je UO stanovanjskega sklada letošnjo pomlad sprejel pravilnik o namenskem varčevanju za pridobitev pravice do posojila za nakup stanovanja, v katerega se lahko vključijo vsi zaposleni. Pogodbu o varčevanju naj bi se sklepale za pet let, lahko pa tudi za krajšo dobo, vendar ne za manj kot za dve leti. Pri petletni dobi odplačevanja je najmanjša udeležba lastnih sredstev za pridobitev pravice do posojila četrtna vrednost stanovanja. Udeležba je lahko tudi manjša, če organizacija, kjer je varčevavec zaposlen, da skladu ustrezno posojilo. Ko varčevavec izpolni svoje obveznosti, mu sklad izroči stanovanje. — S. M.

Nadaljevanje s 1. strani

Vzroki primanjkljaja in presežka

zavarovanca. Na zavodu menijo, da bi za zaščito delovnih ljudi največ lahko storile in morale storiti kadrovsko - socialne službe v podjetjih, ki pa žal večkrat zatajajo. V septembra bodo ponovni zbori zavarovanec, na katerih bodo čim širši krog prebivavcev seznanili s problematiko sklada za zdravstveno zavarovanje in skušali po tej poti prizemljiti omenjene aktivnosti zavarovanca. Za primerjava naj naveadem, da se pri odmerjanju dodatnih prispevkov jemljo kot osnova povprečni stroški za zavarovanca 20 tisoč dinarjev.

Se nekaj podatkov o Zelezni Kapli - najmočnejši gospodarski organizaciji na tem območju. Za nadomestila nad 7 dni bolovanja so porabili 100,335.547 dinarjev, za nadomestila za bolezensko odstotnost 41,228.917 dinarjev, za zdravljenje v bolnicah 58,573.542, za nešreči pri delu 3,529.295 in za ostalo zdravstveno varstvo 79,257.741

dinarjev ali skupaj skoraj 283 milijonov dinarjev, kar je več kot 41 tisoč dinarjev na enega zavarovanca. Pri tem se niso upoštevani družinski članji zavarovanec, ki porabijo najmanj polovico sredstev enega aktivnega zavarovanca. Na primerjava naj naveadem, da se pri odmerjanju dodatnih prispevkov jemljo kot osnova povprečni stroški za zavarovanca 20 tisoč dinarjev.

Po zelo slabih izkušnjah lanskega leta so letošnji podatki za območje KOMUNALNE SKUPNOSTI KRANJ zelo razveseljivi. Do konca maja je bil plan dohod-

Iz naših komun

Potrebitno je načrtno izobraževanje

Radovljica - Na zadnjem plenumu ObSS Radovljica so razpravljali o rezultatih gospodarjenja v prvih petih mesecih t. l. in o reorganizaciji oz. formirjanju strokovnih sindikatov.

Po pregledu doseženih rezultatov v gospodarstvu so člani plenuma govorili o raznih pomanjkljivostih v gospodarskih organizacijah, ki ovirajo redno proizvodnjo. Ugotovili so, da vsa podjetja še nimajo pravilnih programov izobraževanja, ker je le sistematično izobraževanje celotnega kolektiva pravo poročilo za večjo proizvodnjo z manjšim vlaganjem fizične dela.

Sindikati naj vplivajo, da bodo v kolektivih z večjim vlaganjem umstega dela doseženi večji proizvodni uspehi in vzporedno s tem večji osebni dohodki, ki se v radovljški občini letos niso dvigali hkrati s podražitvijo oziroma dvigom živiljenjskih stroškov. Posebej so poudarili, naj podjetja z novimi statutimi zagotovijo tudi načrtno izobraževanje vseh članov kolektiva. Produktivnost večkrat trpi tudi zaradi drobljene proizvodnje, kar onemogoča rentabilnost na zunajem tržišču. So pa tudi primeri, da je za neuspehe kriva komercijska služba, čeprav padajo očitki na ozkoč tehničnega sektorja.

Na plenumu so potrdili formiranje treh odborov strokovnih sindikatov, in sicer: odbor za industrijo, družbenih služb in odbor za storitvene dejavnosti. Ker bo dosedanji predsednik Boris Cebul nadaljeval s študijem, so izvolili za novega predsednika ObSS Radovljica Jožeta Vidica. — C. R.

Primerjava turističnih nočitev

Bled - S kolikšnim razmahanem je začela letosnjša turistična sezona, nam prav lahko ilustrirajo podatki o turističnih nočitvah na Bledu v juniju lanskoga leta in v ustremnem letosnjem mesecu.

Pretkelo leto so na Bledu v enemem obdobju zabeležili 17.362 nočitev domaćih gostov in 16.256 nočitev tujih gostov, torej skupaj 33.618. V letosnjem juniju je bilo 18.749 nočitev domaćih gostov in kar 26.156 tujih (skupaj 44.905).

2. julija je bilo na Bledu 1683 turistov, ki so se zadržali tu vsaj za nekaj dni. Iste dne v preteklem letu je bilo prijavljenih 1010 gostov. Blejski turistični delavci so z letosnjim obiskom zelo zadovoljni, saj je stalno oddan večji del turističnih zmogljivosti. Registrirani blejski turistični poseljni fond (v gospodarskih podjetjih in v zasebnih sobah) znaša okoli 2500 mest. — S.

60 let tovarne „Peko“

TRŽIČ - Te dni poteka 60 let, od kar je v Tržiču pričela delovati tovarna čevljev »Peko«. V sklopu proslav ob tem jubileju bo danes tovarniška gasilska četa ob 10-letnici svojega obstoja razvila prapor. Osebna proslava pa bo v sredo na dvorišču tovarne, kjer bo najprej telovadni nastop, potem pa zbor vseh delavcev. Naslednji dan bodo delavci »Peka« prideli svoj kollektivni dopust.

Praznovanje 60-letnice »Peka« se je pričelo že minuli teden z različnimi športnimi tekmovanji. Skupno je na njih nastopilo okrog 300 članov kollektiva, ki so na ta način nasli obilo razvedrila. — Z.

OBVESTILO

Gozdno gospodarstvo Kranj obvešča vse gozdne posnike, da prevzema od kmetijskih zadrug: Cerkle, Šenčur, Kranj (SLOGA) in Naklo s 1. julijem 1963, vso gozdarsko dejavnost, tj. javno gozdarsko službo z odkazovanjem, gozdno-gojitvena dela, varstvena dela, cestarsko službo, izkorščanje gozdov vključno z odkupom izdelana lesa.

Gozdno gospodarstvo Kranj bo od 1. julija 1963 dalje opravljalo vse zgoraj navedene dejavnosti v občini Kranj prek gozdnega obrata Jezersko s sedežem v Predvoru, s svojim gozdno-tehničnim osebjem in delavstvom, razpoloženim po terenu.

Izplačilo za prodani les bo 14-dnevno v Predvoru, na Jezerskem, v Goričah, Naklem, Kranju, Besnici, Cerkljah, Zalogu in Šenčurju po razporedu, objavljenem na navedenih sedežih. Ob izplačilu za les bo imel gozdno-tehnični personal (gozdarji in logarji) tudi uradne ure za stranke.

Gospodarjenje podjetij radovljiske komune v prvih petih mesecih

Le prizadevanja bodo nadomestila zamujeno

Na zadnji seji občinske skupščine v Radovljici so odborniki sprejeli posebno priporočilo, s katerim opozarjajo delovne organizacije, naj v poletnih mesecih še posebno skrbijo, da se proizvodni tempo ne bo v ničemer zmanjševal, ampak na protino: postopoma bi ga bilo potreben celo povečevati. Dosedanje izpoljevanje proizvodnega načrta nas opozarja, da bo to celo nujno potrebno.

■ Tovarna PLAMEN ni doseгла letosnjega plana. Vzrok za to je močan zastoj na tržišču z vijakami, deloma pa je oviralno proizvodnjo tudi pomanjkanje osnovnega materiala. Glavna naloga, to je proizvodnje visoko odornih vijakov, se podjetje ni lotilo dovolj odločno. Prav tako tudi nima dovolj sredstev za novo opreme, občutno pa je v podjetju pomanjkanje kvalificiranega kadra. Dosedanje razvoju tovarne je potekalo prehitro, ne dovolj prehtano glede na tržišče, torej iz odvečnimi tveganji.

■ TOVARNA INDUSTRIJSKE OPREME LESCE je proizvajala vse avtomatskih regulatorjev in merilnih instrumentov. Glavni problem podjetja je, ker nima razvojnega oddelka, stanovanj in kvalificiranega kadra. Dosedaj je podjetje uspešno sodelovalo z inozemskimi kooperanti. Njegovi izdelki obsegajo 60 odst. vrednosti delov iz izvoza, 30 odst. delov izdelajo sami, 10 odst. pa jih dobavljajo domači kooperanti. Podjetju bo potreben posvetiti vso skrb zavoljo ugodnega dosedanja razvoja in vloženih naprov podjetja. Letošnji proizvodni načrt so presegli za 26 odst., lansko proizvodnjo pa za 18 odst.

■ TOVARNI VERIG LESCE je otežkoča prodajo drobnih verig pomanjkanje osnovnega materiala zlasti v prvih mesecih leta. Obrat težkih sidrnih verig pa dela samo z delno zmogljivostjo, ker domači ladjevnici navlči omejitvam še vedno uvažajo sidrne verige. Izvoz pa se ne izplača zaradi izredno nizke cene na zunanjem tržišču. — Pričakujejo, da bo v prihodnjem letu zagotovljena prôdaja domačim ladjevnicam; le tedaj bodo lahko delali s polno zmogljivostjo tega obrata. Poseben problem za tovarno pa je proizvodnja lesnih vijakov. Letošnjega plana niso dosegli za 13 odst., lanskega za pet mesecov pa so presegli za 10 odstotkov.

■ Proizvodnja v LESNOINDUSTRISKEM PODJETJU BLED je v 5 mesecih za 6 odst. večja kot zahteva letosnjši plan, lanske realizacije za to obdobje pa niso dosegli, ker je letosnjši plan nižji. Zagarski, obrati v zimskih mesecih zaradi vremenskih razmer niso bili polno izkorisceni, v zadnjem času pa tudi obrat Rečica dela z manjšo zmogljivostjo zaradi zemeljskih del pri rekonstrukciji. Zaradi vedno večjega odstotka končnih izdelkov bodo morali v podjetju uvajati metode industrijskega značaja, poslovati pa z močnejšim podarkom na ekonomizaciji.

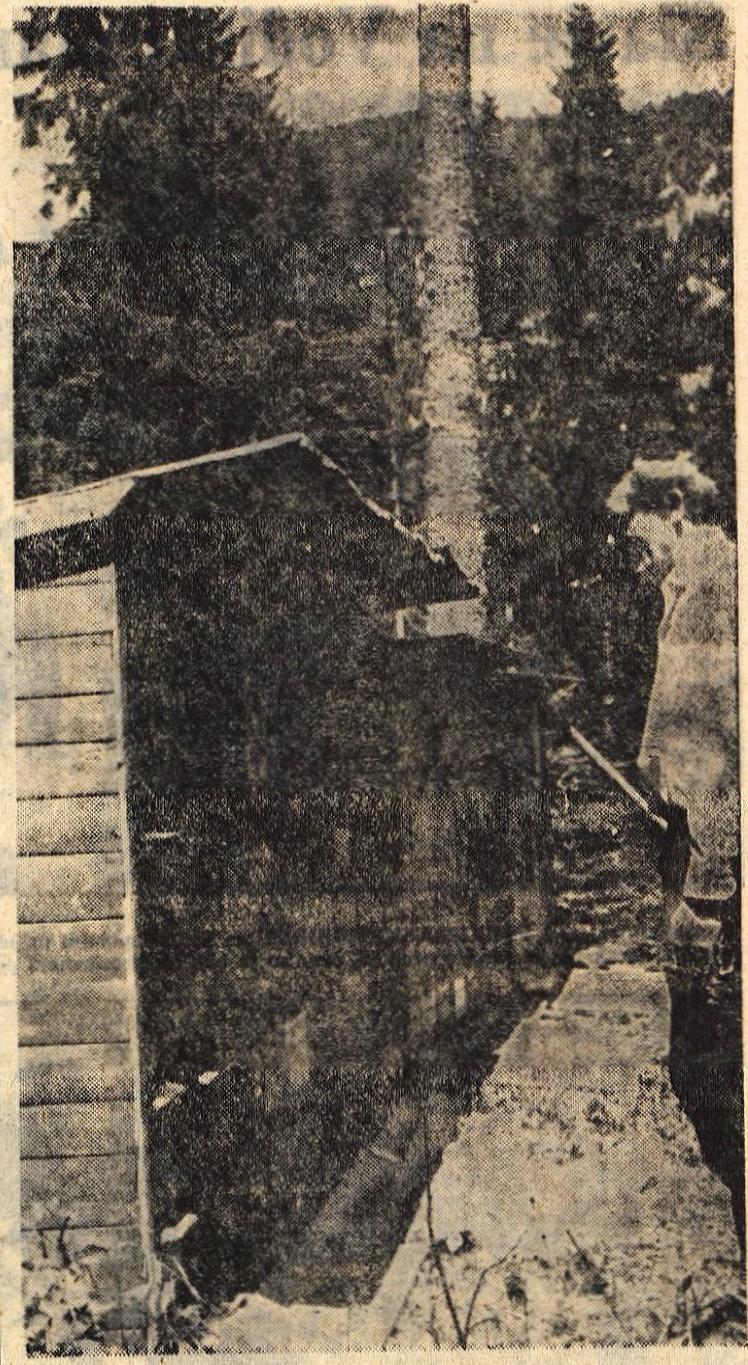
■ Tovarna ELAN BEGUNJE klub sezonskemu značaju presegla proizvodni plan za 9 odst., lanskoletno realizacijo pa so presegli celo za 38 odst. Večina proizvodov — smuči in športne orodja — je namenjeno za izvoz. Uspešno napreduje količinsko naraščanje proizvodov, dosegajo pa tudi iz leta v leto boljše izdelke in tudi višje cene. Podjetje ima dobro urejeno kvalitetno kontrolo. Izvozno politiko usmerja tako, da postaja priznan izvoznik najboljših smuči za vrhunske tekmovanje. Letošnje uspehe so dosegli zaradi prizadetnosti vodstva in delovnega kolektiva, težave pa imajo s kotlarnico in skladističnimi prostori, ki niso primerni.

izvodnjo tkanin za konfekcijo. — Tkalni stroji so zaposleni v dveh izmenah le 50 odst. Podjetje se je v svojem razvoju znašlo na razpotju in bo moralno izbrati način proizvodnje, ki bo uspešnejši od dosedanega.

■ V TOVARNI ČIPK IN VEZENIN BLED so presegli letosnjši plan za 9 odst., lansko letno proizvodnjo pa celo za 114 odst. V podjetju imajo delo organizirano zelo dobro. Primer tega podjetja kaže, da je moč doseči lepe uspehe, če so razmere na tržišču ugodne.

■ Doseganje proizvodnih nalog v KEMICNI TOVARNI PODNART je prav tako ugodno, saj so lanskoletno realizacijo presegli za 24 odst., letosnjši plan pa v petih mesecih za 36 odst.

■ Tudi TOVARNA ČOKOLADE V LESCAH je izpolnila poštovljeni plan, lansko proizvodnjo prvi petih mesecov pa je celo presegla za 42 odst. Ni pa uspela povečati in modernizirati svojih kapacetov, da bi izdelke lahko bolje prilagodila okusu sodobnega potrošnika. — J. B.

V vnožje Jelovice so naši čebelarji te dni pripeljali na pašo čebele, ki »berejo smrek», kot pravijo njihovi lastniki

Julijanske prireditve na Bledu

V mesecu juliju se bo na Bledu zvrstilo več zanimivih prireditve za domače in tuje goste. Najpomembnejša je svedka festival slovenske popevke ob 4. juliju do 6. julija. Julijanske prireditve pa je pravzaprav začela folklorna skupina z Bleda, ki je minulo sredo, 3. julija, izvajala v kazini spored gorenjskih plesov in pesmi. 3. julija, izvajala v kazini spored gorenjskih plesov in pesmi. In sicer v sredo, 10. julija, nastopil v kazini folklorni zbor Svobode z Jesenice. Mednarodni plesni turnir vzbudi vsako leto precej zanimanja med gosti in obiskovalci blejskih prireditv. Letos bo na sporednu v soboto, 13. julija, nadaljeval pa se bo v nedeljo. Obsegal bo standardne in latinskoameriške plesa. Blejski krajevni prazniki bodo praznovani od 17. do 22. julija s številnimi prireditvami, o čemer smo že poročali. Pomembne prireditve v dneh praznovanja bodo koncert Slovenskega oktetja 17. julija v festivalnem dvorani; novost v letosnjih prireditvah pa bo gostovanje ansambla narodnih plesov in pesmi Lučnica iz Bratislave.

Spored jugoslovenskih narodnih plesov in pesmi bo v tem mesecu izvajal tudi plesni zbor »Tine Rožance« iz Ljubljane. — Na Bledu bo gostoval v sredo, 24. julija. Nato se bosta zvrstili še dve družabno-zabavni prireditvi: Večer plesnil želja — 26. julija in prireditvi, na kateri bodo izvolili najlepšo kopavko — 28. julija. Za zaključek bo 30. julija domača folklorna skupina priredila v kazini spored narodnih plesov in pesmi. — B.

Na nepreglednem zavodu pred mostom na Kokriču so minuli teden porušili staro, zapanjeno hišo, ki ji je strela segala na cesto in tako motila vedno večji promet na tej cesti

Ustanovili so odbore strokovnih sindikatov

Skofja Loka - V minihlenni letu so bile v Skofji Loki tri ustanovne konference odborov strokovnih sindikatov pri ObSS, in sicer delavcev industrije, družbenih služb in storitvenih dejavnosti. Udeležba na vseh treh kakor tudi razprava je bila dokaj zadovoljiva. Delegati sindikalnih podružnic so razpravljali dokaj tehtno o problemih posameznih služb in s svojimi izvajanjem tudi nakazovali rešitev določenih problemov. Na vsaki konferenci so izvolili tudi svoje odbore in sprejeli program dela. — St. S.

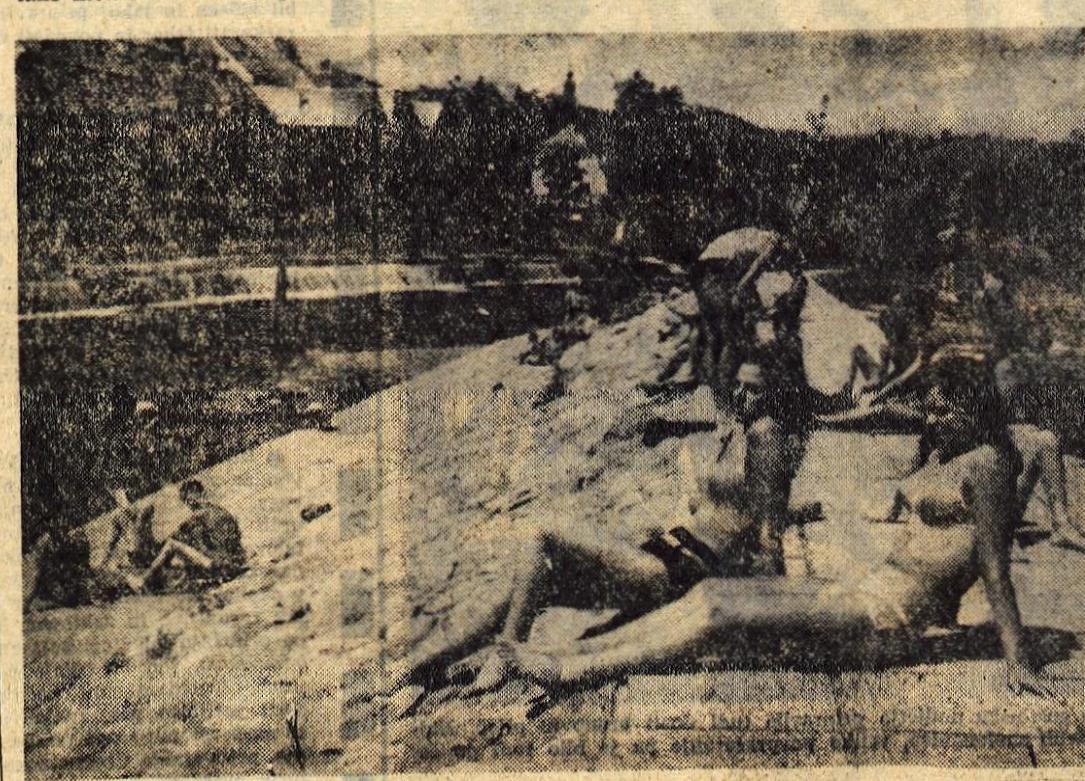
Ameriški rojaki pri upokojencih

KRANJ, 5. julija — Danes dopoldne je bila v domu upokojencev v Krancu na obisku skupina ameriških rojakov. V prijateljskem pomenu so se zadržali na virtu doma preko dve uri. Ob tej priložnosti jas je peski zbor društva upokojencev Kranc zapel nekaj narodnih pesmi.

Po obisku v Krancu so se ameriški rojaki odpeljali na Bled. — S.

Imenovali so novo komisijo

Zabnica — Svet krajevne skupnosti Zabnica je na svoji zadnji seji med drugim razpravljal tudi o tamkajšnji komisiji za varnost in vzojbo v cestnem prometu. Ugotovili so, da dosedanja komisija ni bila kos svojim nalogam, zato so sklenili, da jo razpustijo in imenujejo novo. Imenovali so 6-člansko komisijo, za njenega predsednika pa Izidorja Čarmana. Komisija ima precej odgovorno delo, ki ga ji je nekaj dala tudi skupnost sama. Promet — zlasti na cesti Stražišče — Zabnica — je izredno živahn, hrkrati pa zaradi številnih vpadnic na cesto iz dvojnih izredno nevaren. Ena izmed njenih osnovnih nalog pa je preventiva, vzgoja prebivalstva o prometnih predpisih in varnosti na cesti, delo s šolsko mladino itd.

Sončni dnevi so tudi na »provizorično« kopališče ob Sorl zvabili mnogo kopavcev

Slavje na Vodiški planini

Zgodaj zjutraj so k PARTIZANSKEMU DOMU na Vodiški planini pripeljali prvi avtobusi. Razpoloženje je raslo, višek pa je doseglo pred 10. uro, ko je bilo na proslavnem prostoru okrog 8 tisoč ljudi.

Po končanem govoru so se udeleženci četrtkove proslave na Vodiški planini posedili po travi in poslušali vesele zvoke »plansarjev«. Nekdanji borce in prijatelji iz narodnoosvobodilne vojne so obujali veselje in žalostne spomine in sklepali nova poznanstva.

Razen v številnih avtobusih so se udeleženci pripeljali na Vodiško planino z več kot sto osebnimi avtomobili in ni dosti manjkalo, da bi zmanjka lo parkirnega prostora.

Za udeležence proslave dneva borca so gostinska podjetja pripravila tudi dosti hrane in piča. Največja gneča je bila pri kotlu, kjer so delili enolončnico, veliko povraševanje pa je bilo tudi po čeči.

Iz naših komun

Ob Savi Dolinki

Na Jesenicah bo jutri gasivski praznik. Prostovoljno gasivsko društvo Jesenice, ki praznuje letos svojo 70-letnico, je izdalo lično brošuro »Zgodovina gasivskega društva Jesenice«. Delce je napisal Joža Varl st.

Turistično društvo na Jesenicah zamenjuje sedaj lesene table za plakatiranje z novimi, želesnimi. Lične in trpežnejše table stojijo na betonskih podstavkih in dajejo tako lepši vdez. V avli želesniške postaje so postavili tudi paviljon, kjer bodo prodajali razne spominke.

Na letnem kopališču na Jesenicah so uvedli plesne večere pod naslovom »Veselo ravanje ob bazenu«. Ti bodo vsako sredo, soboto in nedeljo zvečer od 19. ure dalje. Na veselju ravanju igra sekstet Svobode Jesenice. Prvi večer veselega ravanja je bil v sredo zvečer.

Uspešna dejavnost glasbene šole

Jesenice — Glasbena šola na Jesenicah je imela ob zaključku šolskega leta vpisanih 237 gojencev. Uspešno dejavnost potrjujejo prestopni izpit, ki jih je opravilo 99 gojenec in 60 gojenk. Med šolskim letom so priredili pet internih in več javnih nastopov, na katerih so sodelovali gojenici vseh razredov. Razen na šolskih so sodelovali gojenici tudi na drugih prireditvah. Šola je razširila svojo dejavnost v minulem šolskem letu tudi na koncertno dejavnost. V teku šolskega leta je priredila več koncertov na Jesenicah, Hrušici in Zirovnici. V temem sodelovanju z občinskim svetom Svobod in prosvetnih društv je pripravila gostovanja nekaterih ljubljanskih solistov in vokalnih ter instrumentalnih ansamblov in z njimi obogatila jeseniško koncertno sezono. S šolskim orkestrom je naštudirala Gobčevsko kantato »Dobro srečo, domovina«, ki jo je izvajal združenje zbor jeseniških osnovnih šol ob spremljavi orkestra ob raznih priložnostih. Solisti, zbor in orkester pa so tvorili jedro pri studiranju Janka Gregorca operete »Melodije srca«, ki jo je z velikim uspehom uprizorjalo za zaključek letoteka sezone Cufarjevo gledališče. Razen ostalega pa so delovali člani kolektiva tudi v raznih glasbenih sekcijah društva in jim nudili strokovno pomoč.

Z gradnjo podvoza bodo kmalu nadaljevali

Vsakomur, ki potuje skozi Jesenice, padejo v oči izpraznjene hiše poleg hotela Korotan in nedograjen želesniški podvoz. Jesenice, ki so se že pred dvema letoma veseli novega podvoza na jeseniški želesniški postaji, pa še danes ne verjamajo, da je bila gradnja ukinjena zaradi pomanjkanja denarja. Da bi bila javnost pravilno poučena o problematičnosti gradnje omenjene podvoza, smo zaprosili za pojasmnilo podpredsednika občinske skupščine Jesenice FRANCETA GASPERINA, ki je povedal:

»Zaradi pomanjkanja denarja smo morali pred dvema letoma začasno ustaviti gradnjo podvoza na jeseniški želesniški postaji. Zadeva se je premaknila z mrtve točke s sprejetjem odloka o urejevanju mestnega zemljišča na območju jeseniške občine, ki sta ga sprejela oba zborna na seji 15. maja letos. Iz stanovanjskega sklada smo najeli 20 milijonov dinarjev posojila za urejevanje zemljišča. Ta sredstva smo koristili tudi za odkup stavb, ki ovirajo nadaljnjo gradnjo podvoza. Pred dnevi je bila sklenjena z lastniki stavb pogodba, na podlagi katere smo že izplačali 13 in pol milijona dinarjev za odkup stavb. Druženje hiš bomo podrli v celoti. Mesarjevo pa le delno. Tako bo odstranjena glavna ovira in računamo, da bo gradbeno podjetje Gradišče v prihodnjih dneh pricelo z delom. Nadaljnja gradnja podvoza bo izvedena v štirih fazah. V prvo fazo spada rušenje že odkupljenih hiš po severni strani podvoza. Druga faza bo zajemala nadaljnjo gradnjo podvoza in ureditev prehoda za pešce ter po možnosti tudi cestička za vprežna vozila. Po vseh predvidevanjih bosta prva kot druga faza zaključeni še v letosnjem letu. Tretja faza gradnje zajema dokončno dograditev podvoza, ki naj bi bil dograjen do konca prihodnjega leta, in provizoričen priključek na Prešernovo cesto. V četrto fazo pa spada rušenje hiš na južni strani podvoza, izgradnja nove ceste do Save, gradnja novega mostu prek Save in priključek na Cesto heroja Verdnika oz. na predvideno gorenjsko avtomobilsko cesto, ki bo peljala pod Mežakljo. Potrebna bodo še sredstva za odkup hiš na južni strani podvoza, medtem ko so ostala sredstva zagotovljena. Vse torej kaže, da bo do izgradnje gorenjske avtomobilске ceste gradnja podvoza povsem zaključena in da bo ta delno uporaben še letos, v celoti pa prihodnje leto, le da bo izpeljan priključek na Prešernovo cesto. Investitor občinska skupščina Jesenice in gradbeno podjetje Gradišče bosta težila za tem, da bo potekala gradnja po predvidenih fazah nemoteno. Ni pa izključeno, da bi z rušenjem hiš poleg hotela Korotan in izpeljavo priključka na Cesto maršala Tita, središče Jesenice ne pridobilo na zunanjji podobi še letos.«

Nadaljnja gradnja podvoza, ki je bodel Jesenice že dve leti v oči, je torej premaknjena z mrtve točke. Le-to pa pomeni veliko pridoblitev za ureditev Jesenice in prometa skozi mesto. — U.

Nezainteresiranost za metalurške poklice

Tehnična srednja šola in poklicna industrijska šola, ki delujejo v okviru želesarskega izobraževalnega centra sta nedavno razpisali sprejem učencev za prihodnje šolsko leto. Izredno zanimanje so pokazali učenci za tehnično srednjo šolo. Po razpisu naj bi sprejeli le 25 učencev. Ker pa je bilo 60 prijavljenih, so jih izjemoma sprejeli 30. Poklicna industrijska šola je razpisala sprejem 50 učencev za metalurško in 90 za ostale poklice. Zanimivo je, da je bilo za ostale poklice dovolj prijav in je bilo sprejetih 90 učencev, za metalur-

ške poklice — t. j. za valjave — pa ni bilo niti ene prijave. To izvira vsekakor iz tradicije dosenjega pričevanja in izvajanja topivcev, valjavev in drugih metalurških poklicev. Ker bo zahvaljujeva nova valjarna na Belškem polju izredno sposobne valjave in ker je namen zasesti delovna mesta v novi valjarni s samimi mladimi in novo izučenimi strokovnjaki, mojstri in delavci, je želja Zelezarne in šole, da bi izučila poklicna industrijska šola čimveč valjavev, ti pa se v šolo ne prijavljajo. Skoraj gotovo je pri vsem v ozadju nepravilno vzgoja staršev, ki še vedno misljijo, da so metalurški poklici manj vredni. — P.

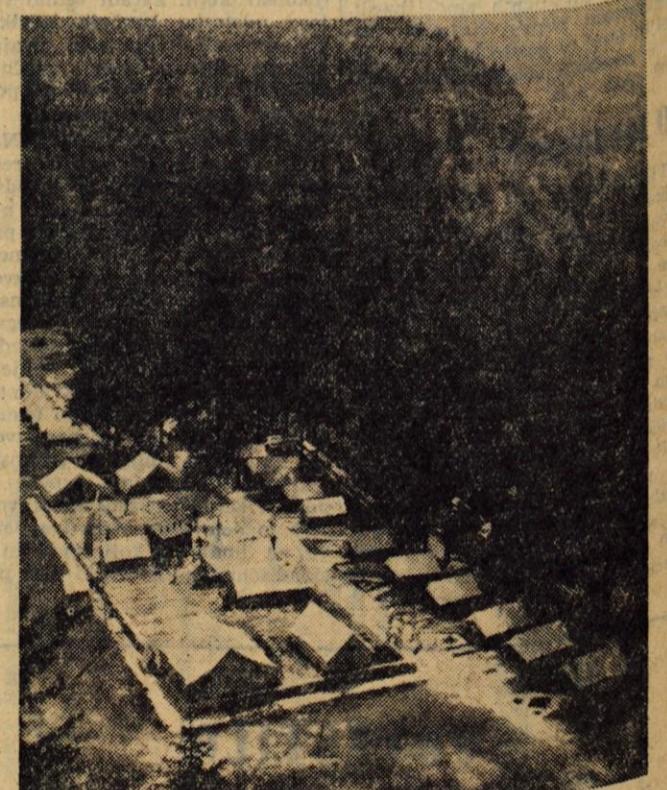
Na obisku v mladinskem taboru pri Mojstrani

V romantičnem gozdčku v Mlačičah pri Mojstrani je organiziral mladinski odred predvojne vzgoje občine Jesenice enomesečno taborjenje obveznikov predvojne vzgoje.

Na vseh vhodih stražijo mladi stražarji. Najaviti sem se moral dežurnemu in ta me je peljal h komandanu tabora kapetanu PLATNERJU. Vesel je bil obiska in takoj pripravljen razkazati tabor in povedati nekaj o njihovem življenju in delu.

V ENEM MESECU DVE SKUPINI — Taborjenje bo trajalo mesec dni — to je do 23. t. m., — v tem obdobju pa se bosta izmenjali dve skupini obveznikov mladinskega odreda PV občine Jesenice. Da bi taborjenje doseglo svoj namen v celoti, so organizirali prej enotedenški seminar za vadilno osebje. Želijo, da bi si mladinci pridobili vojaško, politično in drugo znanje in seveda tudi potrebovno kondicijo.

DAN JE ENAK DNEVU, vendar prinese vsak nekaj novega. V zgodnjih jutranjih urah imajo mladinci jutranjo telovadbo, ki ji sledijo dopolanske terenske praktične vaje v okolici Mojstrane. Te so prve dni utrudljive in zahtevene, ko pa pridobijo mladinci potrebovno sposobnost, jim pa delajo več težav. Opoldanskemu počitku sledi politična ura, zvečer pa so na programu razna predavaanja, predvajanje filmov in kulturni programi.

Pogled na tabor predvojne vzgoje jeseniških mladincov

OBISKI PREDSTAVNIKOV

občinske skupščine in družbeno političnih organizacij iz Mojstrane in z Jesenice so zvesti pogosti. Vsi se izražajo o ureditve tabora in življenju v njem zelo pohvalno. Tabor so obiskali tudi že afriški študentje, ki študirajo v Ljubljani, in pred dnevi smučarski veterani Janez Polda, ki je predaval mladincem o pomembnosti športa in o doživetjih na skalalnicah v Planici. Program včernih prireditv pa dopolnjujejo tudi z lastnim instrumentalnim triom in pevskimi točkami.

TOVARISTVO IN DOBRA DISCIPLINA

— to sta odlike tabora. V razgovoru z mladinci sem se prepričal o pomembnosti taborjenja in izrednem zadovoljstvu vseh tako glede ureditve tabora kot tudi življenja v njem. Mladinci, kar je povsem razumljivo, so se predvsem pohvalno izrazili o hrani, stilu marsikom, 14-dnevno življeno v taboru je sicer kratko, vendar spritočno odlične organizacije izredno pestro. Takšno usposabljanje obveznikov mladinskega odreda PV občine Jesenice je vredno vse pohvale. — P. U.

O delu Svobod in prosvetnih društev v kranjski občini

Živahna dejavnost v „mrtvi“ sezoni

Letošnja posebnost kulturno-prosvetne dejavnosti je v tem, da društva enostavno ne poznajo več mrtve sezone. Včasih so se nastopi glasbenih, dramskih in drugih skupin vrstili predvsem v času od septembra do konca maja, letos pa je njihova dejavnost zelo živahna tudi v tem času. Predvsem sodelujejo pri raznih praznovanjih in posebno pevski zbori, recitatorji in godba na pihala so stalno zaposleni. Zanimivo je, da tudi praznovanja krajevnih praznikov vedno bolj spremljajo pestre kulturne priredite.

Tako je imel samo mladinski letošnjem letu že nad 15 nastopovski zbor kranjske gimnazije v povravju tako tudi godba na pihala.

Slikar Rudi Gaberc drugič v Kranju

Upor realizma proti abstraktnosti

Ob naslovu lahko zapišemo tudi, da smo otozeli in malih, vsekanjih stvari ne vidimo več. Obdajajo nas v vsakdanjem življenju, a so preneznatne za načas. Naš pogled je panoramski in je oslabel, tako da detajla ne vidimo, skoraj ne zaznamo. Slikarstvo RUĐA GABERCA pa nam usmeri pogled prav v nadrobnosti in hkrati, ko jih pokaže, jih tudi že očeveči in oplomeniti. In ko spoznamo tako podano in oplemenjeno malenkost, spoznamo tudi naše lastno omalovanje vseh drobnih stvari, ki pa so prav v svojem malem okolju lahko prav lepe. Slikar upodablja na eni strani svet sobe ali ateljeja in na drugi strani izsek iz narave. V naravi najde tisoččinko spremembo, v skalno grapo ujetega gorskega hudočnika, se korakoma pomnika po njegovemu steksi in na vsakem koraku najde neverjetne spremembe in nove svetove. Od krije nov položaj skal, drugače tekot potodek in drugače namestan les, skratka pravo kalejdoskopsko igro narave. In prav v tej kaleidoskopski spremenljivosti narave je slikar spoznal, da je mogoče iz realnega sveta vzeti nespremenjene oblike in jih podati na podoben način, kakor to upodablja abstraktna umetnost. Samo da je tu druga pot in oblike so realne v realnem svetu, učinkujejo pa na prvi pogled kakor abstraktne oblike predmetov, ki nas v vsakdanjem življenju obdajajo, neko posebno pomembnost. Pri tem se strogo izogiba sladkobnosti in kipa, v katerega bi prav lahko ob takih snovi zapadel.

Družbenec je pri opisovanju mesta sveta ateljeja ali sobe, kjer z otroško zvezdavimi očmi odkriva delček za delčkom prostora in predmete v njem. Iz vsakega še tako preprostega predmeta, enostavnega predmeta in kompozicije (rože, okvir, prislonjen ob steno in drugo) skuša iztisniti neko pomembnost, neki poseben pomen, dati predmetom, ki nas v vsakdanjem življenju obdajajo, neko posebno pomembnost. Pri tem se strogo izogiba sladkobnosti in kipa, v katerega bi prav lahko ob takih snovi zapadel.

Pri slikarstvu R. Gaberca lahko ugotovimo iskanje novega motivnega sveta, ki se omejuje na minimum vidnega polja ali drugače povedano – na mikro svet, ta pa je omejen na del sobe ali na prav majhen izsek krajine v tem primeru na izseke hudočniške grape. V slov. umetnosti je nekaj podobnega reševal v nekaterih svojih delih že Fran Pavlovec (spomladanske rože v podrstavi, studenti padajoči prek skal na Vršču), nekateri motivi Soče in Most-

halo, da o Presernovem pevskem zboru, ki stalno nastopa, sploh ne govorimo. Med najmočnejše letoske akcije vsekakor sodi revija mladinskih v pionirskih pevskih zborov. Samo na občinski reviji, ki je bila porazdeljena po več krajevih (Cerkje, Voklo, Matveje, Predselje, Duplje), da je bilo tako dejelno več poslušavcev, je nastopilo 1347 mladih pevcev. Sektorsko okrajno revijo mladinskih zborov, na kateri so nastopili pevski zbori iz vseh gorenjskih občin, je prav tako pripravil občinski svet Svobod Kranj, izvedli pa so jo v Kranju.

Skupščina občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev Kranj, ki je bila ob koncu aprila, je ustvarila dobro osnova za nadaljnje delo. V okviru priprav za skupščino so namreč posamezne komisije veliko temeljiteje analizirale področje kulturno-prosvetne dejavnosti kot navadno. Po skupščini so komisije še izpopolnili, in to predvsem s poklicnimi kulturnimi delavci, kar je v prid prizadevanjem, da bi bilo delo čim bolj strokovno.

Med naloge komisij sodi pripravljanje predlogov za udeleženje na raznih seminarjih. Tako je po nekaj kulturno-prosvetnih delavcev obiskovalo – oziroma bo to storilo v prihodnje – seminarje za vodje

klubov in filmskih krožkov, za filmsko vzgojo v šolah in podobno. Za izobrazbo mladih režiserjev nameravajo v jeseni pripraviti seminar, ki bo potekal vzdeleno z delom Odra mladih in bodo tako seminaristi lahko spremljali režiserjev delo. Na splošno nameravajo pripraviti več takih seminarjev za začetnike, ki bi pozneje obiskovali republiške seminarje in zahtevnejšim programom.

Predvideno je, da naj bi se v bližnji prihodnosti spet formirala komisija za knjižničarstvo. Ta naj bi sodelovala pri iskanju raznih oblik sodelovanja med Osrednjim knjižnico Kranj, ki je bila pred kratkim imenovana za matično knjižnico, in podeželskimi knjižnicami.

Na zadnjem plenumu so se dogovorili tudi o koriščenju sredstev iz skladu za prosveto in kulturo. Ker krajevne skupnosti že prevzemajo skrb za vzdrževanje kulturnih domov, imajo društva več možnosti, da denar dejansko uporabijo za svojo dejavnost. Ker je bil sklad dokaj pozno formiran, so bila sredstva za prvo polletje razdeljena še na administrativni način, za drugo polletje pa jih bodo delili po zahtevnosti programa dela, ki si ga bodo društva zastavila. — M. S.

Start »Visoške kronike«

Pred dnevi se je dokončno vrnil iz Sarajeva v Loko znani operni pevec in režiser Polde Polenec. Takoj je pričel z izbranimi igravci in pripravljati osrednjo prireditve za proslavo 40-letnice Tavčarjeve smrti – »Visoške kronike« (ki je po predlogu Marije Vere sam dramatiziral). Marsikdo se še spominja njegove prve zelo uspešne režije »Visoške kronike«. Igrali so jo ob strelčni Tavčarjevega rojstva na dvorišču puščalskega gra-

du. Za letošnjo uprizoritev je izbral precej igravcev prvih uprizoritev, seveda pa tudi nekaj novih, predvsem mlajših. Osrednje vloge je razdelil naslednjim igravcem: Polikarp – Vinko Primožič, Izidor – Rado Koščenja, Jurij – Matjaž Hafner, Margaretra – Nuša Guzelj, Pasaverica – Ivanka Oblak, Janez Francišek – Zdenko Furlan itd.

Arh. V. Molka intenzivno pripravlja načrte za ureditev grajskega dvorišča in osnutke za sceno. Režiser in scenograf sta si zanimali štiri prioritete na odprtih strani dvorišča loškega gradu. Na njem bo prostora za 800 gledalcev.

Občinska skupščina Šk. Loka je na predzadnjem seti že sprejela sklep o dotaciji 1.000.000 din. nadaljnja sredstva pa si bo skušal pripravljati odbor izposoti pri podjetjih, organizacijah in ustanovah. Unaio, da bo prizadevanje – da bi Loko napravili še bolj privlačno za turiste s tradicionalnimi letnimi kulturnimi prireditvami – podprla tudi Gorenjska turistična zveza in okrajin svet Svobod in prosvetnih društav.

Starodavno mesto ob sotočju obuhov je pravzaprav edinstven kraj v Sloveniji, kjer bi na starih, bogatih gledaliških tradicijah lahko gojili zares domače ljudske uprizoritev. Tega se posebno zaveda režiser Polde Polenec, saj je povabil k sodelovanju vse igravce – amaterje sosednjih vasi in ne samo Ločane. Predvideva, da bo nastopilo približno 200 igravcev in statistov. Inž. Vončina bo pripravil posebno folklorno skupino loških študentov. Prizore, ki se dogajajo na škofjeloškem trgu, bo režiser poživil s posebnimi vložki, dodala bo prizor s katerim bo razložil škofovo naklonjenost do Agate. Povzeli so bo iz Tavčarjeve povesti »V Zali«.

Uprajmo, da bo v dneh od 24. avgusta do 1. septembra Loka zares kulturno zaživel v privabila mnogo domačinov, gostov in turistov.

Janko Krek

Rudi Gaberc: Tihožitje - olje (detajl)

VIKTOR GOLOSOVSKI Želim verjeti

V takšnih časih lahko otrokom predavajo tudi starejši ljudje, komsomolke, pa bomo koristile na drugem, pomembnejšem položaju.

Doma nisem nikoli. Mašenjka je ves teden v otroškem vrtcu, v nedelje pa preživlja pri Zinaidi Petrovni. Naša hčerkica je postala resnejša in pametna. Kar žalosti me, kadar jo gledam. Podobno je starki.

Ljubi moj! Zelo mi je hudo. Mati sem. Toda ti me razumeš, Drugače nisem mogla ravnati. Sicer bi prenchala spoštoval sam se. Toda sklep, da bom stopila v tečaj, sem sprejela po zrelem premisleku. Vem, da me ne boš obsojal. Mašenki bo dobro pri Zinaidi Petrovni. Vzlibili sta druga drugo in se dobro razumeta.

Mili moj, pred vojno sva slabo poznala Ijudi. Šele zdaj je videti, kako so dobri, vdani, pogumni in nežni. Kaj naj bl, na primer, počela brez Zinaide Petrovne! Ljubi te tvoja žena Ljusja.

18. avgust 1941. leta. To ni res! Ne verjamem in ti pišem v prečinku, da se je zgodila bedasta in strašna napaka. Pomisl, pravkar sem prejela uradno sporočilo, da si padel! Toda negonsko cutim, da ta vest ne drži. Najbrž si kje obkoljen ali ranjen. Kasneje bo prejel tole moje pismo. Tako, to je vse!

Dalje ni bilo mogoče brati, ker je velik madež vijoličastega črnila umazal preostanek besedila na tej strani. Na drugi strani istega lista je bilo nadaljevanje, izpisano s krivenčastim rokopisom:

„...da bodo naše mesto prepustili Nemcem! S tem se ne bom nikdar sporazumela! Ne razumeš, kaj se dogaja! Zakaš smo se davalci let muci, se veselili in gradili? In Dnjeprostroj in Satura in Kubas! To ne more propasti! To ne sme propasti! Na svetu ni takšne sile, ki bi spravila na kolena to ljudstvo!

Več, dragi moj, da se niti za trenutek ne bi obotavljala, če bi morala žrtvovati življenje, da bi le te izrodile in razbojničke pregnali

iz naše dežele. Ne, nimam prav! Na smrt ne velja misliti. Naj padajo oni!

Pojutrišnjem so izpiti. Morda me bodo potem poslali ...“

Tukaj je bilo nekaj vrstic prečrtnih s tipografsko barvo. Vse kaže, da je to opravila vojaška cenzura. Spodaj je bilo mogoče prebrati le dve vrstici:

...ti si živ, živ, me slišiš? To vem! V to verjamem! Jezim se...

18. avgust 1941. leta. Prepričati me hočejo, da te ni več. Povej oči, vzdihujejo, potrepišljivo in obzirno mi pojasnjujejo, da napaka ni mogoča. Vendar jih ne poslušam.

Zdaj ne morem dolgo pisati, moj ljubi, vendar vidi, da nisem verjel v točno smrt. Tako torej, pišem ti in prejel bo moje pismo! In ga brahl! Obvezno! Na tečaju sem opravila zaključni izpit. Zdaj moram sama opraviti nalogo. Mislima sem, da bom delala skupaj z Yero. Zgodilo se je drugače. Vera je dobila drugo nalogo in delala bo v drugem mestu. Skozi mesto se umikajo naše čete... Preostaja mi le še pet minut. Odšla sem k Zinaidi Petrovni, da bi se poslovila od nje in od Mašenke. Ostali bosta skupaj. Ubogo dekleto me bo odslej videlo le tu in tam, morda pa sploh ne bom mogla priti...

Kličojo me. Odhajam! Na svidenje, moj dragi. Vselej si z menoj. Pismo izročam tovariu, ki odhaja iz mesta. Naša pošta ne posluje več. To pismo bo izročil nekje v zaledju. Mill moj, edini, ljubi te tvoja Ljusja.

Pisma sem vrnil Maši. Nekaj minut sva oba molčala. Premišljeval sem o ženski, ki je imela dušo, čisto kot planinski studenc, o Ljusji. Njena ljubezen do domovine me je pretresla, prav tako skromnost in požrtvovljivost, ki sta izsložili iz njenih pisem. Kaj se je kasneje zgordilo z njo? Mar je živa? Cemu mi je Maša pokazala njena pisma? Želel sem ji zastaviti kopico vprašanj, vendar sem se nečesa bal. Čuden strah mi ni dal spregovoriti.

Prva je spregovorila Maša:

»Najbrž ste se spomnili, da je Ljusja moja mama?«

Prikimal sem.

Po zakonu o finansiranju stanovanjske izgradnje (Uradni list SFRJ, št. 47/59) in pravil stanovanjskega sklada razpisuje upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občinske skupščine Tržič

NATEČAJ ZA PRODAJO STANOVANJ

1. Razpis zajema 39 stanovanj v izgradnji s skupno vrednostjo 130.000.000 dinarjev:

- a) 17 trosobnih stanovanj s površino 65 kv. metrov po ceni 3.965.000 din.
- b) 22 dvošobnih stanovanj s površino 43,80 kv. metrov po ceni 2.675.000 din.

V izgradnji sta dve stolpnici po 20 stanovanj po tipiziranem načrtu »Modul 20«. Načrt je izdelal Projektivna podjetje Kranj. Z izvajalcem gradbenih del je določena fiksna cena gradbene storitve v višini 65.000.000 din za en blok s streho v taki izvedbi, kot je predvidena v posebni varianti. V primeru pa, da se streha zgradi, kot je predvidena v načrtu, se cena gradbene storitve zniža za 1.500.000 din in znaša 63.500.000 din. V tem primeru se cena za eno stanovanje tudi sorazmerno zniža.

Lokacija je odobrena v Bistrici na parcelni št. 25 k.o. Bistrica.

2. Oprema stanovanj

- a) kuhinja: električni štedilnik na tri plošče, dodatna pečica za kurjavjo, pult z dvojnim pomivalnim koritom, viseče omare in dodatni pult v dolžini 60 cm;
- b) kopalnica: kopalna kab, sevnik in umivalnik;
- c) pralnica: pralno korito iz umetnega kamna, delovna miza in podnožnik;
- d) podi: sobe, predsobe in kuhinja parket, sanitarije teraco tlak;
- e) obloge: sanitarije, keramika ploščice, kuhinja emajl in lesnit. Vsako stanovanje je opremljeno z eno lončeno pločo 4 x 4 x 4.

Cene navedene pod točko 1. so fiksno določene za gradbeno storitev. Ni pa v tej ceni vključen 10-odstotni komunalni prispevek, režija stanovanjskega sklada in odkupna cena za zemljišče. Končne cene se bodo izračunale v enem mesecu po predaji oziroma prevzemu vse stavbe ali posameznega njenega dela, na podlagi končnega obračuna vseh stroškov v zvezi z graditvijo objekta oziroma posameznega dela.

3. Stanovanja – opisana pod točko 1. in 2. – bodo po pogodbi vseljiva do 31. avgusta 1964. Kolikor izvajavec gradbenih del pogodbeni rok prekoraci in se gradnja zavleče, plača penale v višini mesečne najemnine za celotno stavbo.

4. Plačilni pogoji

Za gospodarske organizacije 50 odstotkov cene iz točke 1. teh pogojev kot lastna udeležba ponudnika, ki se na razpis prijavlja. Lastno udeležbo je položiti pri investitorju najmanj 20 odstotkov podpisu pogodbe, 30 odstotkov pa do 30. aprila 1964. Za ostalih 50 odstotkov pa se ponudniku obdarjuje dolgoročno posojilo iz stanovanjskega sklada.

Za samostojne zavode s področja družbenih služb ter zasebne fizične osebe 30 odstotkov cene iz točke 1. teh pogojev kot lastna udeležba ponudnika, ki se na razpis prijavlja. Lastno udeležbo bodo položili pri investitorju najmanj 10 odstotkov ob podpisu pogodbe, 20 odstotkov pa do 30. aprila 1964.

Z

